

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122399095
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6122399095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu A. B. C., D., E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XXXX/XX, H., zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Garom, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, proti žalovanej A. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, H., zastúpenej SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 107,88 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 24. mája 2023, č. k. 9C/39/2022-100, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I. a III. **p o t v r d z u j e.**

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 107,88 eur s úrokom z omeškania vo výške 6,25 % ročne z tejto sumy od 21.09.2022 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšnej časti konanie zastavil a výrokom III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal nároku na náhradu škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch v súvislosti s cestou do miesta bydliska maloletého dieťaťa a späť. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná viedli konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a Okresný súd Prievidza uznesením č.k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13.02.2020, upravil styk žalobcu s maloletým na čas do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Prievidza sp. zn. 18P/54/2019 tak, že žalobca je oprávnený sa s maloletým sýkať každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku, v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod., v neprítomnosti žalovanej s tým, že žalobca si maloletého riadne na styk pripraveného pred kultúrnym domom v H. J. K. J., pred kultúrnym domom, prevezme a na tom istom mieste maloletého žalovanej vráti, zároveň súd nariadil výkon rozhodnutia. Žalobca si v zmysle vykonateľného rozhodnutia šiel dňa 06.02.2021 prevziať maloletého a za účelom tohto stretnutia pricestoval z miesta bydliska. Pred príchodom žalobca upovedomil žalovanú o svojom príchode prostredníctvom SMS správy, na čo žalovaná nereagovala. V deň realizácie styku v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia sa žalobca dostavil na miesto prevzatia maloletého. Žalovaná žalobcovi oznámila, že maloletý syn odmieta realizáciu styku. V dôsledku tendenčných tvrdení žalovanej spojených s pravdepodobným zastrašovaním a rozrušovaním maloletého sa žalobca dostavil pred dom žalovanej, privolal príslušníkov Policajného zboru a následne predmetné stretnutie oznámil. Zodpovednosť za zmarený styk má výlučne žalovaná z dôvodu, že maloletého na styk riadne

neprípravila, ako jej vyplýva z povinnosti, ktorá jej bola uložená predmetným uznesením. Žalobca poukázal na závery znaleckého posudku č. XXX/XXXX vypracovaného znalkyňou D. B. K., D. týkajúce sa negatívneho vplyvu matky na maloletého. Žalovaná neposkytnutím potrebnej súčinnosti porušila svoju prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka, čím vedome spôsobila škodu žalobcovi, nakoľko jej zámer zmať styk žalobcu s maloletým a spôsobiť mu tak zbytočne vynaložené náklady bol vopred daný. Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovanou a škodou je daná tým, že ak by žalovaná rešpektovala právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie a umožnila žalobcovi bez obštrukcií styk s maloletým, prípadne včas by upovedomila žalobcu o objektívnej prekážke zakladajúcej predpoklad nemožnosti uskutočniť styk, nevynaložil by žalobca náklady na cestu z H. do H. a späť zbytočne a ku škode by nedošlo. Žalovaná je zodpovedná za vznik škody, ktorá vznikla žalobcovi, ktorá spočíva v zbytočne vynaložených nákladoch na cestu z H. do H. a späť. Predmetná cesta žalobcu z miesta bydliska H. do miesta styku H. a späť predstavuje vzdialenosť 372 km, z H. do H. 186 km a z H. do H. 186 km. V zmysle ust. § 7 ods. 1, 4 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách si žalobca nárokuje základnú náhradu vo výške 71,80 eur a náhradu za spotrebované pohonné látky vo výške 36,08 eur. Upomínací súd vo veci vydal platobný rozkaz sp. zn. 31Up1154/2022 zo dňa 26.08.2022, proti ktorému žalovaná podala odpor a nesúhlasila so skutočnosťami uvedenými v žalobe. Uviedla, že vyjadrenia žalobcu nesúvisia s predmetom tohto konania, žalobca tieto vyjadrenia súdu uvádza účelovo s cieľom navodiť dojem, že žalovaná bráni žalobcovi v styku s maloletým synom. Žalovaná poprela tvrdenia žalobcu o tom, že maloletého syna na styk so žalobcom riadne neprípravila v zmysle súdneho rozhodnutia a rovnako poprela, že mala maloletého zastrášať a rozrušovať. Maloletého syna na styk so žalobcom riadne pripravila a snažila sa ho rovnako riadne motivovať (pozitívnym prístupom, opisovaním skutočností/hier, ktoré môže so žalobcom robiť), napriek tomu, maloletý dlhodobo styk s otcom rázne odmieta a nechce sa oddeliť od žalovanej. Napriek pozitívnemu prístupu a snahe žalovanej maloletý syn v deň realizácie styku, t. j. dňa 06.02.2021, opätovne odmietol styk so žalobcom a nechcel odísť z domu. O tejto skutočnosti žalovaná žalobcu riadne informovala. Bez ohľadu na možný stres a psychický nátlak, ktorý tým je na maloletého vyvíjaný, žalobca zavolať do miesta bydliska maloletého policajnú hliadku namiesto toho, aby sa snažil maloletého pozitívne motivovať k vzájomnej prítomnosti. Policajná hliadka maloletého skontrolovala a príslušníci policajného zboru boli svedkami odporu maloletého, ktorý plakal a nechcel ísť za žalobcom. Maloletý syn odmieta realizáciu styku so žalobcom, čo nie je následkom konania žalovanej. Žalovaná pritom konala vo výlučnom záujme maloletého, najmä aby vyvolávaním stresových situácií u maloletého nedochádzalo k ďalšiemu nežiaducemu psychickému vývoju. Napriek skutočnosti, že žalobca si odpor maloletého uvedomuje, akékoľvek návrhy žalovanej, ktoré majú viesť k zlepšeniu vzťahu maloletého a žalobcu, radikálne odmieta a trvá len na styku v rozsahu na prespanie bez prítomnosti žalovanej, všetko bez ohľadu na najlepší záujem maloletého. Tvrdenia uvedené v Znaleckom posudku č. XXX/XXXX žalovaná popiera a nesúhlasí s jeho závermi. Predložila vyjadrenie k znaleckému posudku, ako aj listiny preukazujúce, že voči znalkyni, ktorá dotknutý znalecký posudok vypracovala, je vedené správne konanie. Vyššie opísané konanie žalobcu spôsobilo, že maloletý syn sa sám z vlastnej vôle nechce zúčastniť stykov so žalobcom, za čo žalovaná nezodpovedá, nakoľko uvedené spôsobuje žalobca sám svojím konaním. Ako sám tvrdí žalobca, žalovaná ho riadne informovala o tom, že maloletý odmieta realizáciu styku. Styk sa neuskutočnil na základe vôle maloletého syna. Žaloba je nedôvodná. Žalovaná v priebehu konania podala návrh na doplnenie dokazovania o znalecký posudok č. X/XXXX zo dňa 15.01.2023, ktorý bol vypracovaný znalkyňou B. L. M. vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému.

2. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že uznesením Okresný súd Prievidza č.k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13.02.2020, upravil styk žalobcu s maloletým na čas do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Prievidza sp. zn. 18P/54/2019 tak, že žalobca je oprávnený sa s maloletým stykať každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod., v neprítomnosti žalovanej. Podľa fotokópií časti znaleckého posudku D. K. D. vypracovaného dňa 29.04.2021 znalkyňa uzavrela, že nakoľko matka nie je prajne nastavená voči stretávaniu sa otca so synom, jej navonok motivujúce správanie (presvedčovanie syna, obliekanie, chystanie vecí na stretnutie s otcom) spôsobuje protikladnú väzbu, vnútorné odmietavé nastavenie matky je silnejšie a maloletého vedie k neistote, chaosu a odmietaniu otca, čo sa prejavuje afektívnym správaním maloletého. Maloleté dieťa podvedome koná odmietavo smerom k otcovi v záujme dosiahnutia harmónie vnútorného prežívania a vonkajšieho správania matky ako najbližšej vzťahovej osoby. Z predloženej SMS komunikácie žalobcu so žalovanou vyplýva, že dňa 05.02.2021

o 10.38 hod. žalobca písal žalovanej, že: „zajtra odovzdanie o 14 hod. na námestí podľa NO“. V sobotu jej písal o 13.43 hod. : „som na námestí“ Žalovaná mu napísala: „Matko je naobedovaný, ale nemôžem ho obliecť, stále plače a uteká, že nechce ísť za tatkom“. O 13.54 hod. žalobca odpísal: „Prestaň klamať, a vymýšľať neveriteľné príbehy, ak neprídeš s B. do 14.15 hod. volám políciu.“ O 13.55 napísal: „Účelovo a vedome maríš styk“ Odpoveď žalovanej o 14.09 hod.: „Nechce ísť, stále plače a nedá sa obliecť.“ Žalobca o 14.09 hod. napísal: „Idem si pre syna pred dom, ak ho neodovzdáš a naďalej budeš produkovať tieto hlúpe výmysly, volám políciu.“ O 14.25: „Som pred domom, odovzdaj mi syna.“ O 14.25: volám políciu. Žalovaná o 14.29 napísala: „nechce ísť, stále plače“. Na to žalobca reagoval o 14.30 hod.: „Stále to isté dookola, trápne a hlúpe“. Súd na pojednávaní uviedol právne posúdenie Oznámenia o výsledku správneho konania proti znalkyni D. K. D., vo vzťahu k znaleckému posudku D. B. K. D., že delikt podľa § 26 odsek 1 písm. a) zákona č. 382/2004 Z. z. neznamena nevyhnutne spochybnenie obsahu znaleckého posudku a jeho záverov. Na pojednávaní bolo prehraté video, na ktorom je zachytená žalovaná s maloletým, ktorý je plačlivý a odmieta ísť za žalobcom. Skutočnosť, že prejavy maloletého nie sú dôsledkom navádzania žalovanej, je preukázaná podľa žalovanej predloženým znaleckým posudkom od D. L. M.. K oznámeniu o výsledku správneho konania žalovaná uviedla, že je objektívne preukázané, že pri vypracovaní znaleckého posudku došlo k pochybeniu a súd by nemal prihliadať na znalecký posudok D. B. K. D.. Z trestného oznámenia zo dňa 06.02.2021 vyplýva oznámenie žalobcu o nezrealizovaní styku so synom dňa 06.02.2021, poukázal na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Prievidza v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trenčín, uviedol, že manželke písal deň predtým správu, že príde, dnes dňa 06.02.2021 sa dostavil pred kultúrny dom v H., napísala mu, že syn nechce prísť. Podľa neho ho manipuluje, aby plakal, podľa neho ide o týranie dieťaťa. Potom volal políciu, po príchode k miestu bydliska žalovanej otvorila hliadke polície a uvedenému predchádzalo neodovzdanie syna podľa právoplatného rozhodnutia zo dňa 23.01.2021, ktoré odôvodnila tým, že je syn chorý. Podľa záznamu zo služby OO PZ Prievidza dňa 06.02.2021 bola hliadka na ulici C. v H. riešiť spor o dieťa, hliadka zistila od matky, že táto by dieťa aj dala, ale nechce ísť, plače. Žalovaná opísala správanie maloletého dňa 06.02.2021, mal pripravené občerstvenie, ale pred odchodom utekal, nechcel sa nechať obliecť, písala to otcovi, ktorý prišiel do miesta jej bydliska, snažila sa syna uklidniť, plakal a odmietal ísť za otcem. Žalovaná k tomu priložila video. Z uznesenia Okresného súdu Prievidza č. k. 8C/34/2022-67 zo dňa 08.12.2022 vyplýva, že súd návrh žalovanej na spojenie vecí vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/34/2022, 6C/34/2022, 11C/33/2022, 12C/34/2022, 10C/42/2022, 6C/33/2022, 4C/47/2022, 9C/38/2022, 7C/48/2022, 5C/43/2022, 15C/33/2022, 15C/34/2022, 4C/38/2022, 13C/37/2022, 5C/37/2022, 19C/36/2022, 6C/37/2022, 19C/37/2022, 11C/42/2022, 4C/42/2022, 9C/39/2022, 19C/41/2022, 12C/46/2022, 7C/42/2022, 18C/42/2022 a 19C/45/2022 zamietol z dôvodu, že na posúdenie hospodárnosti konania je potrebné zohľadniť skutkovú zložitnosť sporu, dôkaznú stránku, faktor času uplynulého od vzniku okolností a právnu náročnosť vecí. Poukázal, že jednotlivé veci sa nachádzajú v rôznom štádiu konania a je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré by nebolo možné vykonať na jednom pojednávaní. V konaniach sú rôzne skutkové tvrdenia žalobcu a žalovaného, líšia sa aj exekučné tituly. Nebolo by efektívne a možné vykonať dokazovanie na jednom pojednávaní.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 415, § 420 ods. 1, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). Na pojednávaní dňa 28.03.2023 žalobca navrhol zmenu žaloby, čo do úrokov z omeškania tak, že žiadal úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žalobného návrhu žalovanej, teda od 21.09.2022 úrok z omeškania 6,25 % ročne na základe úrokovej sadzby od 14.09.2022. Vo zvyšku, čo do úrokov z omeškania, zbral žalobu späť. Súd na pojednávaní pripustil zmenu žaloby a vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby zo strany žalobcu v časti úrokov z omeškania konanie čiastočne zastavil v súlade s ust. § 145 ods. 2 CSP, a to čo do úrokov z omeškania prevyšujúcich požadovaný úrok z omeškania vo výške 6,25 % ročne zo sumy 107,88 eur od 21.09.2022. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je daný, preto žalobe vo zvyšnej časti vyhovel. Žalobca si voči žalovanej uplatnil nárok na náhradu škody v podobe cestovných náhrad, ktorá mu vznikla dňa 06.02.2021 v dôsledku toho, že zbytočne cestoval na stretnutie so svojim synom v zmysle vyššie uvedeného uznesenia z miesta svojho bydliska v Bratislave do miesta bydliska maloletého v Bojniciach. Z vykonaného dokazovania bolo medzi stranami nesporné, že v rozhodnom čase dňa 06.02.2021 sa stretávanie otca žalobcu s maloletým synom realizovalo na základe vykonateľného uznesenia o neodkladnom opatrení zo dňa 14.10.2019, č.k. 12P/44/2019-76 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13.02.2020, č.k. 17CoP/3/2020-197, ktoré upravovalo styk žalobcu s maloletým tak, že žalobca je oprávnený sa s maloletým stykať každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku, v čase od 14.00 hod. do

17.00 hod., v neprítomnosti žalovanej s tým, že žalobca si maloletého riadne na styk pripraveného pred kultúrnym domom v H. J. K. J. prevezme a na tom istom mieste maloletého žalovanej vráti. V konaní bolo nesporné, že dňa 06.02.2021 sa stretnutie žalobcu s maloletým synom neuskutočnilo, i keď išlo o súdom upravený styk, podľa ktorého mal žalobca ako otec právo stretnúť sa so synom v neprítomnosti žalovanej. Tomu zodpovedala povinnosť žalovanej ako matky dieťa na stretnutie so žalobcom ako otcom pripraviť a stretnutie otca so synom umožniť, čo sa nestalo podľa žalovanej preto, že maloletý sa s otcom stretnúť nechcel. Žalobca sa dňa 06.02.2021 do miesta bydliska dieťaťa po predchádzajúcom upozornení prostredníctvom SMS správy z 05.02.2021 dostavil, k odovzdaniu dieťaťa však v uvedený deň nedošlo. Žalovaná mu písala, že maloletý sa nedá obliecť, že plače a nechce sa s ním stretnúť, čo vyplýva aj z videa predloženého žalovanou. Na ďalšie SMS správy žalobcu žalovaná nereagovala, žalobca SMS správou žalovanej oznámil, že volá políciu. Pri hodnotení správania žalovanej, ktorá maloletého na styk nepripravila a ani neumožnila otcovi akýkoľvek styk s maloletým, súd prihliadol na skutočnosti vyplývajúce zo znaleckého posudku D. K. D. vypracovaného k 29.04.2021, ktorého vypracovaniu predchádzalo vyšetrovanie maloletého v období nezrealizovaného styku otca s maloletým dňa 06.02.2021 a znalecký posudok podľa súdu preto skutkovo najbližšie zobrazoval počínanie žalovanej pri realizácii styku otca s maloletým, keď znalkyňa uviedla, že bola svedkom schopnosti matky primerane dieťa naladiť na stretnutie s otcom. Ak si matka odmietavé správanie dieťaťa nahrávala, podľa názoru súdu je zrejmé, že tak nekonala v úmysle styk otca s dieťaťom umožniť. Je nepravdepodobné, že žalovaná nebola schopná prekonať odpor dieťaťa pri obliekaní, napríklad aj pre potrebu návštevy lekára alebo z iného nutného dôvodu a tiež dieťa upokojiť a odpútať jeho pozornosť aj pre takéto prípady. Preto súd neuveril žalovanej, že nebola schopná dňa 06.02.2021 svoje dieťa v tom čase vo veku 2,5 roka pripraviť na stretnutie s otcom, obliecť ho a odviesť na miesto realizácie styku a styk umožniť. Nerealizovanie kontaktov otca s maloletým nepochybne nie je v záujme maloletého, najmä ak dieťa v tomto čase po korekcii žalovanej dokázalo normálne a radostne interagovať s otcom. Súd za nepripravením maloletého a neumožnením styku otca s maloletým vidí úmysel matky styk neumožniť, avšak deklarovať ochotu k styku. Aj znalkyňa D. K. jednoznačne uzavrela, že matka si kládla vlastné podmienky pre styk maloletého s otcom, vytvárala obštrukcie a vyvolávala dojem, že ona je ochotná dodržiavať rozhodnutie súdu a prekážky sú na strane dieťaťa - odmietanie otca a nevhodné správanie otca dodržiavanie rozhodnutia súdu neumožňujú. K záverom posudku predloženého žalovanou z roku 2023 nebol dôvod prihliadať, pretože sa vyjadroval k situácii v rodine v roku 2023, čo nesúvisí so skutkovými okolnosťami zo dňa 06.02.2021 a nepreukazuje vôľu maloletého dva roky dozadu. Žalovaná mala právnu povinnosť vyplývajúcu z vykonateľného súdneho rozhodnutia umožniť stretnutie žalobcu ako otca s maloletým synom, ktorú nesplnila, styk neumožnila a ani maloletého na styk riadne nepripravila. Súd skúmal zodpovednosť žalovanej za zbytočne vynaložené cestovné náklady, ktoré mali vzniknúť žalobcovi. Žalobca žalovanej riadne oznámil, že si dieťa prišiel vyzdvihnúť. Je preukázané, že jeho cesta dňa 06.02.2021 na miesto stretnutia so synom sa uskutočnila výlučne za týmto účelom. Škoda žalobcu v podobe vzniknutých nákladov na prepravu vznikla v priamej príčinnej súvislosti s jeho cestou z miesta bydliska na miesto stretnutia sa so synom. Zavinenie žalovanej spočíva v jej úmyselnom konaní, pretože jednoznačne vedela, že svojím konaním, a to nepripravením maloletého a neumožnením stretnutia syna so žalobcom, poruší právo žalobcu na stretnutie so synom, teda poruší povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím a s týmto následkom bola uzročená. Skutočnosť, že dňa 06.02.2021 maloletý odmietal ísť na stretnutie so žalobcom, neodôvodňuje neuskutočnenie stretnutia žalobcu so synom, pričom žalovaná v konaní žiadnym spôsobom nepreukázala existenciu akejkoľvek inej objektívnej skutočnosti, okrem videa plačúceho 2,5 ročného dieťaťa, ktoré vyhotovila, pre ktorú nebolo možné stretnutie žalobcu so synom v uvedený deň realizovať. V tomto prípade ide o jej všeobecnú zodpovednosť za škodu založenú na princípe prezumovaného zavinenia za priame porušenie právnej povinnosti, ktoré pre rodičov vyplýva zo súdneho rozhodnutia. Žalovaná konala i v rozpore s ustanovením § 415 Občianskeho zákonníka, čím vedome spôsobila škodu žalobcovi, nakoľko jej zámer zmaril styk žalobcu s maloletým a spôsobil mu tak zbytočne vynaložené náklady bol vopred daný. Žalovaná je povinná predchádzať vzniku škody a nepripravenie maloletého na styk má taktiež za následok vznik škody. Ak žalovaná v konaní poukazovala na to, že maloletý odmietal styk s otcom, súd túto skutočnosť nepovažoval za skutočnosť zbavujúcu žalovanú zodpovednosti za nezrealizovaný styk. Pokiaľ k realizácii styku nedošlo, žalovanú zaťažuje dôkazné bremeno na preukázanie takej skutočnosti, pre ktorú objektívne nebolo možné, aby sa styk realizoval. Žalovaná v tomto smere dôkazné bremeno v konaní neunesla, nepreukázala ani, len tvrdila, že by dieťa na stretnutie motivovala a inak riadne pripravovala. Vzhľadom na uvedené súd uzavrel, že žalobca preukázal všetky prvky zodpovednosti žalovanej za škodu, ktorá mu vznikla zbytočným vynaložením nákladov na cestu z miesta bydliska žalobcu do H. dňa 06.02.2021 a späť za účelom realizácie stretnutia sa žalobcu s

maloletým synom na základe vykonateľného rozhodnutia súdu. Žalovaná na druhej strane nepreukázala, že škodu nezavinila. Súd považoval použitie osobného motorového vozidla na styk s ohľadom na vzdialenosť medzi miestom bydliska otca a miestom stretnutia, rozsah povoleného stretnutia s maloletým a vzhľadom na situáciu ohľadom ochorenia Covid - 19 vo februári 2021, kedy cestovanie individuálnou prepravou bolo preferované, za nevyhnutné. Cesta žalobcu z miesta bydliska - F. G. XXXX/XX, H., do miesta styku M. E. H., K. J. XX, H. a späť predstavuje vzdialenosť 372 km, t.j., z H. do H. 186 km a z H. do H. 186 km. V zmysle ust. § 7 ods. 1 v spojení s ust. § 7 ods. 4 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách si žalobca dôvodne nárokuje základnú náhradu vo výške 71,80 eur (0,193 eura x 372 km v zmysle opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 143/2019 Z. z.) a náhradu za spotrebované pohonné látky vo výške 36,08 eur (náhrada prepočítaná v zmysle spotreby pohonných látok uvedených v technickom preukaze a údajov štatistického úradu v týždni od 01.02.2021 do 07.02.2021). Vychádzajúc z priemerných cien pohonných látok v SR podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola cena benzínu Natural 95 oktánový v týždni od 27.07.2020 do 02.08.2020 v sume 1,276 eura/liter; pri spotrebe vozidla 7,6 l/100 km predstavuje výška náhrady za spotrebované pohonné hmoty sumu: $372 \text{ km} : 100 \text{ km} = 3,72 \times 7,6 \text{ l} = 28,272 \text{ litrov}$; $28,272 \text{ litrov} \times 1,276 \text{ eur}$ predstavuje po zaokrúhlení sumu 36,07 eur). Spolu predstavujú cestovné náhrady sumu 107,875 eur, zaokrúhlene 107,88 eur. Pokiaľ ide o spôsob vyčíslenia náhrady za účelom realizácie styku podľa zákona č.283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, aj v týchto prípadoch ide o ustálenú súdnu prax, ktorú reprezentuje aj rozhodnutie R 12/90, ďalej rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 20Co/9/2020 zo dňa 26.11.2020. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. patrí žalobcovi aj úrok z omeškania v uplatnenej výške 6,25 % ročne zo sumy 107,88 eura od 21.09.2022, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanej. Ide o nárok na náhradu škody, kde čas plnenia nie je určený zákonom a ani súdnym rozhodnutím. Žalovaná bola prvýkrát vyzvaná na náhradu škody až doručením žaloby, preto sa dostala do omeškania deň nasledujúci po doručení žaloby, t.j. dňa 21.09.2022.

4. Náhradu trov konania súd žalobcovi priznal v celom rozsahu, pretože aj podľa názoru súdu pri každom nezrealizovanom styku treba samostatne skúmať zavinenie, príčinný vzťah a konkrétne okolnosti. Jednotlivé nezrealizované styky prebiehali od roku 2020 do roku 2023. Ak by žalobca čakal na podanie jednej žaloby, mohlo dôjsť k premlčaniu jeho nároku. Preto podľa názoru súdu neboli splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP, teda nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa nepriznať úspešnému žalobcovi náhradu trov konania. Podanie žalôb za jednotlivé nerealizované stretnutia so synom, kedy porušovala zákonnú povinnosť žalovaná, nemôže byť zjavným zneužitím práva. Stotožnil sa aj so závermi uznesenia tunajšieho súdu o nespojení vecí na spoločné konanie, teda že jednotlivé veci sa nachádzajú v rôznom štádiu konania a je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré by nebolo možné vykonať na jednom pojednávaní. V konaniach sú rôzne skutkové tvrdenia žalobcu a žalovaného, líšia sa aj exekučné tituly. Nebolo by efektívne a možné vykonať dokazovanie na jednom pojednávaní. Styk žalobcu s maloletým neprebíhal podľa vedomostí súdu počas tohto konania naďalej najmenej do konca februára a je predpoklad, že žalobca si bude uplatňovať ďalšie nároky. Nebude preto reálne možné ich všetky rozhodnúť v jednom konaní a nebolo ani možné ich naraz žalovať.

5. Proti tomuto rozsudku, vo vzťahu k výrokom I. a III., podala včas odvolanie žalovaná. Uviedla, že žalobca sa dňa 06.02.2021 dostavil do miesta bydliska maloletého za účelom jeho prevzatia. Žalobca si prišiel prevziať maloletého v čase stanovenom súdnym rozhodnutím Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12P/44/2019 zo dňa 14.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoP/3/2020 zo dňa 13.02.2020. Žalovaná maloletého na styk riadne pripravila. Zároveň v konaní preukázala, že išlo výlučne o vôľu maloletého, ktorý odmietal styk, pričom na túto skutočnosť žalovaná poukazovala pred súdmi v konaniach súvisiacich, ako aj kolíznej opatrovníčke. Žalovaná po celý čas postupovala tak, aby bol sledovaný najlepší záujem dieťaťa, a to vrátane prípravy maloletého na styky s otcom. Najlepší záujem dieťaťa je prvoradým kritériom pri posudzovaní akýchkoľvek právnych povinností, ktoré súvisia s maloletými. Uvedené kritérium je podľa žalovanej potrebné skúmať aj v tomto konaní, keďže najlepší záujem dieťaťa priamo súvisí s tvrdým zavinením žalovanej. Žalovaná v konaní riadne preukázala, že maloletý vo veku 2 a pol roka prejavil nevôľu realizácie styku so žalobcom dňa 06.02.2021. Vôľa maloletého bola v konaní riadne preukázaná, a to predovšetkým obrazovo-zvukovým záznamom zo dňa 06.02.2021. Vzhľadom k uvedenému nie je možné pripisovať porušenie právnej povinnosti na ťarchu žalovanej. Žalovaná maloletého na styk riadne pripravila a motivovala. Obrazovo-zvukový záznam bol zo strany žalovanej vyhotovený len z toho dôvodu, aby vedela žalobcovi riadne preukázať nevôľu maloletého na realizáciu styku so žalobcom, teda žalovaná sa nemôže stotožniť s

názorom súdu, že žalovaná nekonala v úmysle styk žalobcu s maloletým umožniť. V tomto smere súd nevzal do úvahy predchádzajúce konania žalobcu a situácie, ktoré vznikali pri odovzdaní maloletého na styk, kedy si sám žalobca nahrával maloletého a žalovanú, následne takéto videozáznamy používal voči žalovanej. V prípade, ak by videozáznam neexistoval, súd by pravdepodobne uviedol, že neexistuje žiaden dôkaz o vôli maloletého tak, ako to súd uviedol v iných konaniach vzťahujúcich sa na rovnaký predmet konania ako tento. Žalovaná nemá žiadnu možnosť, ako preukázať svoje tvrdenia, nakoľko v prípade, ak videozáznam do konania predloží, súd ustáli, že nie je vhodné videozáznamy vyhotovovať a v prípade, ak videozáznam nepredloží, súd žalobe vyhovie z dôvodu nepreukázania vôle maloletého. Súd tak vychádzal z nesprávnych skutkových zistení, čo spôsobuje nezákonnosť samotného rozsudku. Silné citové a odmietavé prejavy maloletého sú vzhľadom k jeho veku, rozumovej a vôľovej vyspelosti, prejavom vôle, ktorú treba vziať do úvahy. Uvedené bolo preukázané predloženým znaleckým posudkom č. X/XXXX znalkyne B. L. M.. Žalovaná nesúhlasí s názorom súdu vo veci zavinenia, nakoľko k neuskutočneniu styku dňa 06.02.2021 došlo výlučne na základe odmietavej vôle maloletého, čo dokazuje priložený obrazovo-zvukový záznam. Žalovaná už niekoľko dní pred nezrealizovaným stykom riadne motivovala maloletého na styk so žalobcom s cieľom vyhnúť sa odmietavým reakciám zo strany maloletého. Uvedenú snahu žalovanej dokazuje aj návšteva pedopsychiatra, ktorého navštívila spoločne s maloletým, o čom do spisu v konaní o rozvod manželstva doložila správu. V konaní nebolo jednoznačne preukázané, že by žalovaná v deň konania styku (prípadne aj pred ním) maloletého ovplyvňovala k tomu, aby sa styk neuskutočnil. Súd v tejto časti dospel k svojvoľným záverom, ktoré nevyplývajú z dokazovania, pričom ani nie sú v samotnom rozsudku riadne odôvodnené. V bode 19. rozsudku súd poukazuje na znalecký posudok č. XXX/XXXX vypracovaný znalkyňou D. B. K., D., pričom zo strany žalobcu boli do konania predložené len vybrané strany znaleckého posudku, teda súd nevychádzal zo znaleckého posudku ako celku. Na predložený znalecký posudok nemožno prihliadať, nakoľko súd ho neposúdil komplexne ako celok, ale len výlučne z pohľadu účelovo predložených strán. V čase realizácie styku prebiehalo konanie o rozvod a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, kde bolo nariadené znalecké dokazovanie z odvetvia psychológie a znalecký posudok č. X/XXXX znalkyne B. L. M. žalovaná predložila do tohto konania. Súd v rozsudku uviedol, že k záverom posudku z roku 2023 nebol dôvod prihliadať, pretože sa vyjadroval k situácii v rodine v roku 2023, čo nesúvisí so skutkovými okolnosťami zo dňa 06.02.2021 a nepreukazuje vôľu maloletého dva roky dozadu. Skutočnosť, že k stretnutiu so psychológom došlo až po styku, o ktorom sa vedie toto konanie, nemôže byť pripisovaná na ťarchu žalovanej. Zo strany súdu prvej inštancie došlo k pochybeniu, keď pri hodnotení dôkazov nebral do úvahy znalecký posudok č. X/XXXX, z ktorého vyplýva, že znalkyňa počas vyšetrenia nezistila žiadne vedomé tendencie k manipulácii maloletého dieťaťa. Zo záverov znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že maloletý je emočne naviazaný na žalovanú, ktorá pre neho zastáva najdôležitejšiu úlohu v živote, ako aj to, že žalovaná nemanipuluje maloletého vo i žalobcovi. Podľa žalovanej mal súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov prihliadať aj na znalecký posudok č. X/XXXX, nakoľko správanie a snaha žalovanej motivovať maloletého k realizácii styku so žalobcom, ako aj naviazanosť maloletého na žalovanú bola dňa 06.02.2021 rovnaká. Súd nesprávne právne posúdil predmetnú vec, keď dospel k záveru, že žalovaná porušila § 420 Občianskeho zákonníka, keď maloletého žalobcovi neodovzdala na základe vykonateľného rozhodnutia súdu. Žalovaná preukázala objektívne príčiny neuskutočnenia styku, ktorou bola vôľa maloletého, ktorý mal pri odovzdávaní vzhľadom k svojmu veku a strachu z odlúčenia od matky výrazné citové reakcie. Žalovaná napriek týmto prejavom pôsobila motivujúco na maloletého, aby k realizácii k styku došlo. Strach maloletého z trvalého odlúčenia od matky však nebolo možné v danom prípade eliminovať. Žalovaná má za to, že najlepší záujem maloletého dieťaťa a jeho zdravý vývoj musí byť posudzovaný aj v tomto konaní o náhradu škody, keďže konanie, ktoré sleduje najlepší záujem maloletého dieťaťa, preukazuje zbavenie sa zodpovednosti za zavinenie vzniknutej škody. Vôľa maloletého je pritom rovnako jedným zo základných kritérií pri posudzovaní styku maloletých detí s rodičmi. Predmetný názor zastáva aj Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. II ÚS 56/2017. Pri posúdení príčinnej súvislosti medzi konaním žalovanej a vznikom škody nie sú splnené predpoklady pre náhradu škody, keď v konaní nebolo preukázané, že by konanie maloletého spôsobila samotná žalovaná. Naopak, zo znaleckého posudku č. X/XXXX vyplýva, že žalovaná neovplyvňuje maloletého pri jeho prejavoch vôle. Pri rozhodovaní o náhrade škody pozostávajúcej z cestovných výdavkov do miesta bydliska maloletého v prípade neuskutočnenia styku je nevyhnutné posudzovať dôvody, pre ktoré k styku nedošlo. Vôľa maloletého je v danom prípade objektívnou skutočnosťou, pre ktorú k styku žalobcu s maloletým nedošlo. K nesprávnemu právnomu posúdeniu došlo aj pri skúmaní zavinenia, keď žalovanej nebolo preukázané zavinenie vzniku škody cestovných výdavkov žalobcu do miesta bydliska maloletého. Žalovaná v konaní riadne preukázala okolnosti, ktoré ju zbavujú zodpovednosti za zavinenie. Žalovaná dala do pozornosti ust. 3 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z. z., podľa

ktorého správanie a názor maloletého je potrebné brať pri výkone rozhodnutia do úvahy. Analogicky je teda potrebné brať názor a správanie maloletého do úvahy aj v prípadoch, keď nie je výkon nariadený súdne, ale dochádza k realizácii bežného styku na základe súdneho rozhodnutia. V dôsledku uvedeného žalovanej nemôže byť pripisovaná zodpovednosť za náhradu škody, keď uvedená vyhláška pripúšťa možnosť nerealizovať nariadený výkon, ak je v rozpore so správaním a názorom maloletého. Maloletý s prihliadnutím na jeho vek riadne prejavil svojim správaním názor, že odmieta styk so žalobcom. Uvedené konanie žalovanej nemôže byť vyhodnotené ako porušenie právnej povinnosti, teda ju nemôže zaväzovať k náhrade škody, ktorá žalobcovi vznikla. Súd nesprávne právne posúdil predmetné otázky, keď sa nezaoberal vôľou maloletého a jeho výraznými citovými prejavmi pri odovzdávaní na styk. Konanie žalobcu, ktorý podal na žalovanú 37 takmer identických žalôb, je potrebné posudzovať za účelné s cieľom uškodiť žalovanej, teda priznanie náhrady trov konania žalobcovi vo výške 100 % je v rozpore so základnými princípmi a zásadami konania pred súdom. Žalovaná v tomto smere poukázala na Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 988/2012, v ktorom Ústavný súd poukázal na skutočnosť, že v prípade formulárových žalôb, ktorých znenie je takmer identické, možno dospieť k záveru, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré boli umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie bolo vyhodnotené ako zneužitie práva na zastúpenie advokátom. Keďže definícia formulárových žalôb sa zhoduje s procesným postupom žalobcu, žalovaná poukázala aj na Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3923/11. V predmetnej veci formulárovými podaniami neboli len samotné návrhy na vydanie platobných rozkazov, rovnaké znenie mali aj podané návrhy na pokračovanie v konaní, ako aj vyjadrenia žalobcu. Zhodné boli aj ústne prejavy žalobcu na pojednávaniach, ktoré sa štandardne líšili len v malých odchýlkach a dátumoch uskutočnenia styku. Vzhľadom k uvedenému je preukázané, že takéto právne úkony nie sú úkonmi právnej služby, preto je v súlade so zásadou spravodlivosti nepriznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie mal postupovať v súlade s § 257 CSP a náhradu trov konania žalobcovi nepriznať. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaná navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo zmenil rozsudok tak, že návrh v celom rozsahu zamietne.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že žalovaná v odvolaní uviedla, že výlučným dôvodom, prečo odmietla realizovať styk otca s maloletým dňa 06.02.2021, bola odmietavá vôľa maloletého stretnúť sa so žalobcom. Táto odmietavá vôľa maloletého však v celom priebehu konania nebola nijakým spôsobom preukázaná. Žalovaná rovnako styk žalobcu so synom v predmetné dni vôbec neumožnila a v konaní ani nebolo preukázané, že by sa oň aspoň pokúsila. Žalobca žalovanú informoval SMS správami deň vopred, že sa dostaví za účelom uskutočnenia styku, na čo žalovaná nijakým spôsobom nereagovala. Žalobca nemal ako vedieť o ďalšej žalovanou vykonštruovanej a jej domnelej objektívnej prekážke styku, ktorú ani nepreukázala, ako ani nepreukázala skutočnú existenciu jej tvrdenej objektívnej príčiny, teda vôľu maloletého v deň zmareného styku v zmysle právoplatného a vykonateľného rozhodnutia. Žalovaná nemôže svojvoľne mariť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie iba preto, že s ním nie je uzročená. Súd správne vyhodnotil skutkový stav, nakoľko žalovaná mala povinnosť maloletého na stretnutie so žalobcom včas a riadne pripraviť a stretnutie umožniť, a to bez ohľadu na jej subjektívne a nepreukázané úvahy o vôli maloletého v čase styku. Žalobca preukázal v konaní znaleckým posudkom tendenčnosť a nepravdivosť jej tvrdení, keď účelovo manipuluje maloletého voči žalobcovi, taktiež preukázal všetky svoje tvrdenia ohľadom nároku čo do výšky, účelnosti aj dôvodu, ako aj kauzálny nexus, načo žalovaná nepreukázala ani jedno z jej tvrdení o jej domnelej objektívnej príčine. Ide o nepreukázané a nepravdivé všeobecné a vágne tvrdenia vo vzťahu k nepreukázankej vôli maloletého v čase styku, ktorý je predmetom tohto konania, kde práve žalobca preukázal jej tendenčné a manipulatívne správanie smerom k maloletému a účelové marenie stykov s otcom. Žalovaná so žalobcom nekomunikovala, nereagovala na SMS správy ani deň pred, ani v deň zmareného styku. Žalovaná v konaní nepreukázala vôľu maloletého v čase styku, nepreukázala jej tvrdenia, že ho motivovala a nedala dostatočne včas vedieť žalobcovi o existencii objektívnej prekážky styku s maloletým tak, aby zabránila škode, ktorá je predmetom konania. Vo vzťahu k vôli maloletého žalovaná nepreukázala negatívnu vôľu maloletého, keďže nebol preukázaný negatívny vzťah maloletého k otcovi. Oba znalecké posudky predložené do konania preukazujú pravý opak. Sám žalobca predložil do konania znalecký posudok, v ktorom je uvedené, že žalovaná umocňuje u maloletého naučenú emočnú reakciu vo vzťahu k otcovi, čím zneužíva silný emočný vzťah maloletého k nej. Žalovaná nepreukázala, ako sa snažila maloletého motivovať v deň zmareného styku. Znaleckým posudkom č. X/XXXX zo dňa 15.01.2023 sa žalovaná snaží preukázať, že napriek svojej údajnej snahe motivovať maloletého k styku neenesie zodpovednosť za jeho odmietavý postoj. Žalobca uvádza, že

deň zmareného styku, ktorý je predmetom konania, je takmer dva roky od vykonateľného rozhodnutia súdu, ktorý určil styk otca s maloletým. Zároveň predmetný znalecký posudok je vyhotovený takmer 4 roky, odkedy je súdom nariadený styk s otcom. Zneužívať údajnú vôľu maloletého na tak dlhé obdobie nemôže znieť ako vierohodná skutočnosť, tobž v prípade, keď v žiadnom konaní taká vôľa nebola preukázaná. Nie je možné sa stotožniť s tvrdením, že 3 roky sa žalovaná snaží maloletého motivovať, keď ani raz nepreukázala ako. Znalecký posudok zo dňa 15.01.2023 nemá žiadny vplyv na toto konanie, ktorého predmetom je náhrada škody v súvislosti so zmareným stykom dňa 06.02.2021. Predloženie samotného posudku je snaha žalovanej podsunúť nevôľu maloletého stýkať sa s otcom, čo z uvedeného znaleckého posudku nevyplýva. V žiadnom inom konaní, ani v žiadnom znaleckom posudku nebol preukázaný negatívny vplyv otca na maloletého a túto skutočnosť preukazuje aj znalecký posudok zo dňa 15.01.2023. Predmetom tohto sporu je náhrada škody za zmarený styk spôsobený výlučne žalovanou za deň 06.02.2021. V čase zmareného styku bol tak aktuálny znalecký posudok č. XXX/XXXX vypracovaný znalkyňou D. B. K., D., z ktorého vyplývajú závažné skutočnosti vo vzťahu k žalovanej, ktorá umocňuje u maloletého ňou naučenú odmietavú krátkodobú reakciu smerom k žalobcovi a negatívne ovplyvňuje maloletého voči žalobcovi. Znalecký posudok predložený žalovanou odzrkadľuje situáciu začiatku roku 2023, čím žalovaná nemôže poukázať na vôľu maloletého v konaní, ktorého predmetom je zmarený styk zo dňa 06.02.2021. Súd prvej inštancie správne konštatoval zavinenie žalovanej a ako skutočnosť, že žalovaná konala v rozpore s ust. § 415 Občianskeho zákonníka. Žalovaná počas konania nepreukázala záujem umožniť realizáciu styku žalobcu s maloletým. Tvrdenia o náležitej komunikácii žalovanej smerom k žalobcovi neboli pred súdom taktiež preukázané. Pri námietkach žalovanej k priznanej náhrade trov konania, žalobca poukazuje na správne konštatovanie súdu v bode 24. rozsudku. Žalobca má za to, že jednotlivé veci týkajúce sa náhrady škody nie je možné objektívne spojiť. Je nesporné, že v jednotlivých veciach ide o rôzne právne tituly odôvodňujúce styk žalobcu s maloletým, ide o rozdielne časové obdobia, v každom konaní ide o rôzne skutkové tvrdenia a vždy iný príbeh žalovanej, ktorý je potrebné dôkladne posúdiť, čo nie je možné uskutočniť hospodárne v jednom konaní. V každom jednom zmarenom styku je potrebné osobitne skúmať kauzálny nexus vo vzťahu k náhrade škody za každý zmarený styk osobitne. Žalobca sa vyhradzuje voči tvrdeniam žalovanej o jeho šikanóznom správaní, keď žalovaná nepreukázala šikanózne správanie alebo zneužitie procesných práv žalobcu s cieľom poškodiť žalovanú. Z konania žalovanej je zrejmé, že sa jednalo o úmyselný účelový postup tak, aby žalobcovi zmarila styk s maloletým, porušujúc tak právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu o úprave rodičovských práv a povinností. Na základe uvedeného žalovaná v zmysle ust. § 415 a § 420 OZ zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi svojim protiprávnym konaním, pretože žalobcu nedôvodne obmedzila na riadnom výkone rodičovských práv vo vzťahu k maloletému. Z uvedeného dôvodu žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

7. Žalovaná v písomnom vyjadrení uviedla, že sa pridrižiava všetkých svojich tvrdení uvedených v odvolaní a má za to, že skutočnosti uvedené vo vyjadrení žalobcu nie sú relevantné, nakoľko nie sú založené na pravdivých skutočnostiach. Vôľa maloletého bola v konaní riadne preukázaná, žalovaná do konania predložila obrazovo-zvukový záznam zo dňa 06.02.2021, ktorý preukazuje reakcie maloletého pri odovzdávaní na styk. Znalkyňa v znaleckom posudku č. X/XXXX zo dňa 15.01.2023 okrem iného uvádza, že maloletý mal počas prebiehajúcich stykov výrazné citové reakcie pri odlučovaní od žalovanej, pričom tieto citové reakcie sú prejavom strachu z odlúčenia, na ktorých nemá žalovaná žiadnu vinu a nijakým spôsobom maloletého k takýmto prejavom nenabádala. Uvedené tvrdenie znalkyne potvrdzujú skutočnosti zachytené na obrazovo-zvukovom zázname zo dňa 06.02.2021, t. j. nevôľu maloletého pri odovzdávaní na styk. Žalovaná preukázala snahu o realizáciu styku a maloletého na styk riadne pripravila a motivovala. Citové prejavy maloletého sa vyskytujú pri samotnom odovzdávaní žalobcovi a žalovaná nemá možnosť žalobcu vopred informovať o tejto skutočnosti. Vzhľadom na to, že žalovaná upozorňovala na odmietavé prejavy maloletého, ktoré nastanú až pri odovzdávaní na styk, pričom uvedenú situáciu aktívne riešila, z uvedeného vyplýva, že nešlo o úmyselné konanie žalovanej. V konaní nebolo preukázané akékoľvek tendenčné alebo manipulačné správanie žalovanej smerom k maloletému. Žalovaná vždy v prípade neuskutočnenia styku predkladá dôkazy preukazujúce objektívnosť dôvodov, na základe ktorých k stykom nedošlo a zároveň preukázala, že nijakým spôsobom maloletého v jeho citových prejavoch neovplyvňuje. Uvedené potvrdzuje aj znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že odmietavé reakcie maloletého k stretnutiam so žalobcom sú dôsledkom naviazanosti maloletého na žalovanú a jeho strachu zo zmien. Znalecký posudok č. XXX/XXXX nebol do konania predložený v úplnom znení a závery predložené do konania teda nie sú úplné, teda nemôžu byť relevantné. Žalovaná predkladá rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti SR v konaní sp. zn. XXXX/XXXX/XXX, na základe ktorých je preukázané, že pri vypracovávaní znaleckého posudku č. XXX/XXXX

znalkyňou D. B. K., D. došlo k spáchaniu iného správneho deliktu, preto znalecký posudok č. 144/2020 ako dôkazný prostriedok v konaní neobstojí. Žalovaná v konaní riadne preukázala, že žalobca bol oboznámený o skutočnostiach, že maloletý odmieta realizáciu styku, čo maloletý dostatočne preukazuje jeho odmietavými prejavmi, ktoré nastanú pri odovzdávaní na styk a ktoré sú dôsledkom naviazanosti na žalovanú a jeho strachu zo zmien. Žalovaná nemala možnosť informovať žalobcu vopred, že sa citová reakcia maloletého opätovne vyskytne. Napriek uvedenému sa snažila maloletého na styk motivovať a pripraviť. Tvrdenia žalobcu, že závery v znaleckom posudku nie sú relevantné, nie sú objektívne. Znalecký posudok je vypracovaný v januári 2023, avšak samotné vyšetrenie sa uskutočnilo v novembri 2022. Skutočnosti uvedené v znaleckom posudku preukazujúce vôľu maloletého pri realizácii stykov a zároveň potvrdzujú, že vôľa maloletého pretrvávala a nešlo o jednorazovú záležitosť. Takéto citové prejavy maloletého boli dlhodobou záležitosťou opakovane konzultovanou s kolíznym opatrovníkmi, ako aj so samotným žalobcom, ktorý opakovane spochybňuje akékoľvek prejavy vôle maloletého, pričom jeho vôľu neberie do úvahy ani pri súčasnej realizácii stykov, kedy maloletý vo veku 4 rokov má jednoznačne rozumové a vôľové schopnosti, ktorými prejavuje svoje požiadavky. Aj v prípade, ak žalobca trvá na tom, že nebolo možné podať jeden návrh na vydanie všetkých platobných rozkazov, pretože by bolo potrebné rozsiahle dokazovanie, tak žalobcovi nebránilo podať jeden návrh, v prípade jedného styku, ktorý trval v rozsahu viacerých dní, keďže skutkové okolnosti, strany sporu, ako aj predmet návrhu boli v týchto prípadoch identické. Konanie žalobcu spôsobuje žalovanej majetkovú škodu, ktorá pozostáva z vynakladania veľkého množstva nákladov na cesty za právny zástupcom a na uskutočňovanie úkonov v každom samostatnom konaní, potrebných pre bránenie práva.

8. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 a contrario CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP spolu so súvisiacim výrokom III. o trovách konania, pričom v súlade s § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje v celom rozsahu na vecne správne odôvodnenie, s ktorým sa stotožňuje.

9. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd konanie vo zvyšnej časti zastavil, odvolaním napadnutý nebol, preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

10. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností majúcich pôvod v obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na konkrétnych ustanoveniach právnych predpisov, skutkovo odôvodnil z konkrétnych zistení, ktoré pôvod v dostatočne vykonanom dokazovaní za jeho správneho vyhodnotenia v zmysle zásad uvedených v ust. § 191 CSP. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach na neho odkazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

11. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

12. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

13. Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu vznikú v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a porušením právnej povinnosti a zavinenie. Všetky uvedené zodpovednostné zložky musia byť splnené kumulatívne. Prvé tri predpoklady sú objektívneho charakteru. Dôkazné bremeno ohľadne nich leží na poškodenom. Zavinenie je subjektívnej povahy, jeho existencia vo forme nevedomej nedbanlivosti sa predpokladá. Základnou podmienkou vzniku zodpovednostného vzťahu je príčinná súvislosť medzi konaním (opomenutím) škodcu a vzniknutou škodou u poškodeného, ktorá musí byť predvídateľná. Porušenie právnej povinnosti musí byť preukázané, v predmetnom prípade sa jedná o právnú povinnosť uloženú rozhodnutím súdu o úprave styku otca (žalobcu) s maloletým dieťaťom. Podľa výkladu súdnej praxe sa škodou rozumie majetková ujma poškodeného, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch. V zmysle judikatúry sa za skutočnú škodu považuje majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch

vyvážili dôsledky vyplývajúce z toho, že navrátenie do predošlého stavu nebolo dobre možné a účelné (nález Ústavného súdu SR sp. zn. 177/08).

14. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nerozhodol správne o náhrade škody, keď súdom nariadený styk žalobcu s maloletým sa neuskutočnil dňa 06.02.2021 pre vôľu maloletého, pretože maloletý styk s otcom odmietal a žalovaná považovala svoje konanie za také, ktoré sledovalo najlepší záujem maloletého. Poukázala na to, že nemôže zodpovedať žalobcovi za škodu, ktorú si zapríčinil sám žalobca svojím konaním, pre ktoré maloletý odmieta styk so žalobcom. Odvolací súd po preskúmaní veci vyhodnotil odvolacie námietky žalovanej ako nedôvodné. Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanej náhrady škody titulom vynaložených cestovných nákladov na cestu do miesta bydliska maloletého syna dňa 06.02.2021 za účelom realizácie styku so synom. V tomto čase existovalo právoplatné a vykonateľné uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13.02.2020, ktoré žalobcovi umožňovalo styk s maloletým okrem iného i dňa 06.02.2021. Podľa tohto uznesenia bol žalobca oprávnený stretnúť sa s maloletým každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v neprítomnosti žalovanej s tým, že žalobca si prevezme maloletého riadne pripraveného na styk pre kultúrnym domom v Bojniciach a na tom istom mieste žalobca vráti maloletého žalovanej.

15. Práve okolnosť, že v rozhodnom čase existovalo vykonateľné rozhodnutie súdu, ktoré ukladalo žalovanej povinnosť maloletého na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť, neumožňuje prijať záver, že žalovaná tak nemusela urobiť z dôvodov, ktoré uvádza. Vykonateľnosť je vlastnosť rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorá umožňuje vynútenie splnenia povinnosti uloženej takýmto rozhodnutím. Z toho možno logicky dovodiť, že ten, komu je vykonateľným rozhodnutím uložená povinnosť, musí túto povinnosť splniť. Z tejto kategorickej požiadavky možno zľaviť v zásade iba v prípade, ak by splneniu uloženej povinnosti bránili objektívne okolnosti. V opačnom prípade, pokiaľ by vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej moci nemuseli byť v zásade kategoricky plnené, znamenalo by to popretie princípov záväznosti rozhodnutí orgánov verejnej moci a rozhodnutia verejnej moci by stratili na význame, ktorý majú v rámci doktríny právneho štátu.

16. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplynulo a nebolo v konaní sporné, že žalobca sa dňa 06.02.2021 dostavil do miesta bydliska maloletého za účelom realizácie styku s maloletým v zmysle vyššie uvedeného vykonateľného rozhodnutia súdu, avšak styk žalobcu (otca) s maloletým sa neuskutočnil. Z výpisu SMS komunikácie bolo zistené, že žalobca kontaktoval dňa 05.02.2021 žalovanú ohľadom odovzdania maloletého na styk, ktorý sa mal uskutočniť nasledujúci deň, na čo žalovaná neodpovedala. Žalobca dňa 06.02.2021 kontaktoval žalovanú, že je na námestí, čaká na odovzdanie maloletého a následne žalovaná žalobcu informovala, že maloletý syn plače, nemôže ho obuť ani obliecť a maloletý nechce ísť za žalobcom (otcom). Žalobca sa dostavil pred bytový dom žalovanej, ktorá žalobcovi neodovzdala maloletého, následne žalobca na miesto privolal policajnú hliadku a podal trestné oznámenie, v ktorom k neuskutočenému styku dňa 06.02.2021 uviedol, že matka maloletého nerešpektovala vykonateľné rozhodnutie súdu a odmietla mu maloletého odovzdať na styk.

17. Správne sa súd prvej inštancie v prvom rade zaoberal posúdením porušenia právnej povinnosti na strane žalovanej. Rovnako tak pre posúdenie veci bolo potrebné zistiť, či tu boli také okolnosti, z ktorých možno spoľahlivo vyvodiť, že vzniknutej škode nemohla žalovaná zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od nej objektívne požadovať. V predmetnej veci z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by existovali také objektívne okolnosti, pre ktoré by k styku žalobcu s maloletým dňa 06.02.2021 nemohlo dôjsť. Žalovaná v tejto súvislosti namietala vôľu maloletého, ktorý mal podľa žalovanej styk so žalobcom (otcom) odmietať, a preto považovala nesplnenie súdom uloženej povinnosti týkajúcej sa odovzdania maloletého na styk so žalobcom za súladné s najlepším záujmom maloletého. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovanej, že záujem maloletého dieťaťa je kľúčovým kritériom pri rozhodovaní súdu vo veciach maloletých detí, avšak v predmetnom konaní o náhradu škody bolo nevyhnutné vychádzať z toho, že dané kritérium (najlepší záujem maloletého dieťaťa) bolo zohľadnené v konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa, a pokiaľ bolo v konaní starostlivosti súdu o maloletého istým spôsobom rozhodnuté a rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť, nebolo prípustné, aby súd v konaní o žalobcom uplatnenej náhrade škody súlad so záujmom maloletého nanovo hodnotil alebo prehodnocoval. Podľa odvolacieho súdu nie je namieste ani poukaz žalovanej na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z. z., ktorú je podľa žalovanej nutné analogicky použiť a podľa ktorej sa pri výkone rozhodnutia berie do úvahy správanie a názor maloletého. Uvedená vyhláška sa aplikuje

pri výkone rozhodnutia, pričom vyhodnotenie správania a názoru maloletého je tu vecou súdu. Je to teda súd, ktorý vyhodnocuje správanie a názor maloletého v kontexte vykonateľného rozhodnutia a túto skutočnosť nemožno analogicky vzťahovať a aplikovať aj na iné situácie, pretože by opäť došlo k popretiu významu vykonateľného rozhodnutia súdu.

18. Pokiaľ ide o návrh žalovanej na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom, odvolací súd nepovažoval tento za dôvodný. Žalovanou predložený znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa 15.01.2023 znalkyne B. L. M. č. X/XXXX zo dňa 15.01.2023 odzrkadľuje situáciu maloletého v roku 2023, pričom predmetom tohto konania je náhrada škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch v súvislosti s cestou do miesta bydliska maloletého a späť za účelom uskutočnenia styku dňa 06.02.2021, vzhľadom na ktorú skutočnosť predmetný znalecký posudok č. XX/XXXX nevytvára nič o vtedajšom psychickom stave maloletého. Žalovaná predložila aj oznámenie o výsledku správneho konania s tvrdením, že na základe tohto bolo preukázané, že pri vypracovávaní znaleckého posudku č. XXX/XXXX, znalkyňou D. B. K., D. došlo k spáchaniu iného správneho deliktu. Z uvedeného oznámenia žalovaná dovodila, že predmetný znalecký posudok ako dôkazný prostriedok v konaní neobstojí a súd nemôže na tento znalecký posudok prihliadať. Následne žalovaná doložila aj rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 03.11.2022 č. XXXXX/XXXX/XXX. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie výlučne na tomto znaleckom posudku, len na neho poukazyval na podporu svojich tvrdení. I keď súd prvej inštancie na tento znalecký posudok poukazyval, závery tohto znaleckého posudku neboli schopné ovplyvniť posúdenie toho, či žalobcovi vznikla zavinením žalovanej škoda v dôsledku nerealizovaného styku žalobcu s maloletým dňa 06.02.2021. Odvolací súd má za to, že iba znalecký posudok vyhotovený na účel posúdenia, či dňa 06.02.2021 existovala objektívna prekážka vylučujúca styk žalobcu s maloletým, by bol pre toto konanie relevantný, čo ani jeden z vyššie uvedených znaleckých posudkov nespĺňal. Z uvedených dôvodov argumentácia žalovanej v tomto smere nie je dôvodná.

19. Odvolací súd považoval pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie za významné, že žalovaná v prípade styku, ktorý mal byť realizovaný dňa 06.02.2021, žalobcovi včas neoznámila, že jeho styk s maloletým sa uskutočniť nemôže z objektívnych dôvodov, pričom za takéto dôvody nemožno považovať odmietnutie styku so žalobcom zo strany maloletého. Neuskutočnenie styku nie je v danom prípade možné pripisovať iba odmietavému postojovi u maloletého tak, ako to tvrdí žalovaná. Z predloženého videozáznamu zo dňa 06.02.2021 totižto nevyplýva splnenie súdom uložených povinností žalovanej maloletého syna na styk s otcom riadne pripraviť. Na videozázname je síce vidieť plač maloletého a jeho odmietavý postoj k stretnutiu, zároveň je však zo záznamu zrejmé, že žalovaná v čase rozrušenia syna nevyvinula žiadne opatrenia smerujúce k jeho upokojeniu ani k pozitívnej motivácii maloletého a k riadnemu odovzdaniu maloletého na styk, aby sa predišlo k vzniku škody. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie naopak vyplynulo, že žalobca sa dňa 06.02.2021 dostavil do miesta bydliska maloletého. Žalobca sa SMS správou adresovanou žalovanej domáhal stretnutia s maloletým a odovzdania maloletého na styk, na čo žalovaná odpovedala, že maloletý plače, nemôže ho obliecť a odmieta ísť za otcom (žalobcom). Pokiaľ ide o otázku vzniku škody, v konaní bolo preukázané, že žalobca dňa 06.02.2021 absolvoval za účelom styku so synom cestu osobným motorovým vozidlom zo svojho bydliska (Bratislava) do miesta bydliska maloletého (Bojnice). Stretnutie sa však nezrealizovalo, nakoľko žalobcovi nebol umožnený styk s maloletým a žalovaná neodovzdala maloletého na styk so žalobcom. V danej veci bolo preukázané porušenie povinnosti žalovanej maloletého syna na styk so žalobcom riadne a včas pripraviť a styk so žalobcom umožniť. Žalovaná zavinené zmarila styk maloletého so žalobcom, keď ho bez objektívneho dôvodu odmietla odovzdať žalobcovi (otcovi) a zároveň žalovaná nespĺnila ani prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. O splnení tejto by bolo možné uvažovať vtedy, ak by žalovaná existujúcu objektívnu okolnosť žalobcovi včas oznámila a ten by tak nemusel zbytočne absolvovať cestu do miesta bydliska maloletého, no žalovaná so žalobcom v danom čase nekomunikovala.

20. Pokiaľ ide o žalovanou tvrdenú skutočnosť, že v danom prípade je predmetnú situáciu, t.j. vynaloženie uvedených cestovných výdavkov, potrebné posudzovať ako bežné riziko, ktoré znáša žalobca, s týmto názorom sa odvolací súd nemôže stotožniť. O bežnom riziku, že môže dôjsť k zbytočnému vynaloženiu cestovných nákladov, by bolo možné hovoriť v prípade neuskutočnenia bežného stretnutia nenariadeného súdnym rozhodnutím, ku ktorému z rôznych dôvodov nedošlo. V danom prípade však žalovaná mala súdom nariadenú povinnosť maloletého odovzdať žalobcovi, uskutočnenie styku sa predpokladalo a žalobcovi nebol vopred oznámený žiaden objektívny dôvod jeho

neuskutočnenia. Na uvedenú situáciu pri rozhodovaní o náhrade škody tak nemožno podľa názoru odvolacieho súdu aplikovať žalovanou tvrdený koncept „bežného životného rizika“. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, vec po právnej stránke správne posúdil a správne rozhodol, keď zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 107,88 eur s úrokom z omeškania 6,25 % ročne z tejto sumy od 21.09.2022 do zaplatenia.

21. Žalovaná namietala aj výrok III. o náhrade trov konania. Poukázala na to, že súd mal aplikovať ustanovenie § 257 CSP a náhradu trov konania žalobcovi nepriznať z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Okrem iného mala za to, že konanie žalobcu, keď tento podal 37 takmer identických žalôb, je účelové s cieľom uškodiť žalovanej. Odvolací súd konštatuje, že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ustanovenia § 257 CSP, ktorého použitia sa žalovaná dovoľáva, prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti súd neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach strán sporu. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že podanie žalôb za jednotlivé nerealizované stretnutia so synom, kedy porušovala zákonnú povinnosť žalovaná, nemôže byť zjavným zneužitím práva. Odvolací súd svoj názor odôvodňuje aj s poukazom na vydané uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.12.2022 č. k. 8C/34/2022-67, ktorým súd zamietol návrh žalovanej na spojenie vecí vedených na Okresnom súde Prievidza pre neefektívnosť z dôvodu, že jednotlivé veci strán sporu, ktorých predmetom je náhrada škody z titulu nerealizovaných stykov žalobcu s dieťaťom, sa líšia skutkovými tvrdeniami strán sporu, exekučnými titulmi, štádiom konania a požiadavkou na vykonanie dokazovania. Za týchto okolností ani odvolací súd nezistil existenciu takých výnimočných okolností, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi. Už z tohto procesného postupu okresného súdu je potrebné vyvodiť záver, že samotný súd svojim rozhodnutím o nespojení vecí na spoločné konanie akceptoval ako správny postup žalobcu, ktorý si svoje nároky proti žalovanej uplatnil samostatnými žalobami. Rovnaký názor zdieľa aj odvolací súd v prejednávanej veci. V predmetnom spore bol vo veci samej plne úspešný žalobca, keď súd prvej inštancie výrokom I. jeho žalobe vyhovel, preto súd prvej inštancie správne rozhodol o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP.

22. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil spolu so súvisiacim výrokom III. o trovách konania.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100%, ktorú náhradu trov odvolacieho konania je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).